

www.climate-scienceandpolicy.eu.
Στις οικονομικές κρίσεις λείπουν λεφτά. Στις οικολογικές λείπει χρόνος. Και αν τα λεφτά ...ξανάρχονται, ο χρόνος δεν γυρίζει ποτέ πίσω.

Βλέπετε μπροστά, ¡gracias κύριε Nadal

Το 2008, όταν πολλές κυβερνήσεις στην Ευρώπη δεν είχαν ακόμη αντιληφθεί πλήρως ότι το "τσουνάμι" που σάρωνε την αγορά των ΗΠΑ θα έφτανε σύντομα τις ακτές της Γηραιάς Ηπείρου, πραγματοποιήθηκε στη **Βαρκελώνη** μια σημαντική συνάντηση: όχι για την οικονομία και την κρίση, αλλά για το περιβάλλον. Ήταν η συνάντηση της **Διεθνούς Ένωσης για την Προστασία της Φύσης (IUCN)**.

Ο **Alejandro Nadal**, πρόεδρος της ομάδας εργασίας της IUCN για τα μακροοικονομικά και το περιβάλλον, είχε πει τότε κάτι, που εκ των υστέρων αποδείχτηκε προφητικό και το οποίο, σε ελεύθερη μετάφραση, ήταν πάνω κάτω το εξής: **τυχόν βαθιά ύφεση στις ΗΠΑ πιθανώς θα εξαπλωθεί σε όλον τον κόσμο και θα σπρώξει την προστασία της φύσης στον "πάτο" της λίστας προτεραιοτήτων των κυβερνήσεων, στα χρόνια που θα έρθουν.** Η οικονομική επιβράδυνση θα μπορούσε επίσης να επιδεινώσει τις πιέσεις στο περιβάλλον.

Για παράδειγμα, είχε αναφέρει ο κ.Nadal, οι κυβερνήσεις μπορεί ν' αναγκαστούν να προτρέξουν σε ιδιωτικές εταιρείες και βιομηχανίες, πχ, εξόρυξης, πετρελαίου και αερίου, για να αντλήσουν περισσότερους φυσικούς πόρους, που θα επέτρεπαν να "κλείσουν" τα κενά σε επίπεδο εσόδων.

Αντίστοιχα, οι χώρες μπορεί να "εκτρέψουν" κεφάλαια που προορίζονταν για περιβαλλοντικά προγράμματα, ώστε να χρηματοδοτήσουν την οικονομία, ένα "τυπικό παράδειγμα μακροοικονομικής πολιτικής, που έχει τεράστιες περιβαλλοντικές επιπτώσεις", κατά τον κ.Nadal.

Η ανησυχία του εδραζόταν προφανώς στη κοινή λογική. Η οικονομία και το περιβάλλον συγκοινωνούν επί χιλιετίες. Ήδη από την πρώτη στιγμή που ο πρώτος άνθρωπος έκοψε το πρώτο δέντρο για να κατασκευάσει την πρώτη σκευή, που θα του επέτρεπε ν' ανταλλάξει ό,τι παρήγαγε με τους ομοίους του της απέναντι όχθης.

Από τη μία πλευρά, σε περιόδους οικονομικής κρίσης, οι άνθρωποι καταναλώνουν λιγότερο -κι αυτό ωφελεί σε έναν βαθμό (και προσωρινά) το φυσικό τους περιβάλλον. Για παράδειγμα, έρευνα της **Henkel**, που πραγματοποιήθηκε το 2011 σε δείγμα 6.400 ατόμων από οκτώ χώρες έδειξε ότι σχεδόν οκτώ στους δέκα (77%) Έλληνες και επτά στους δέκα Ισπανούς και Ιταλούς έχουν πλέον στραφεί περισσότερο -και κατ' ανάγκη- στα είδη πρώτης ανάγκης.

Από την άλλη, όμως, οι οικονομικές κρίσεις δημιουργούν το πιο πρόσφορο έδαφος για την περιβαλλοντική υποβάθμιση: όταν οι κυβερνήσεις προσπαθούν να επιβιώσουν, παραχωρούν πιο εύκολα και φθηνά αυτό που δεν είναι μεν δικό τους, αλλά παρόλα αυτά τους ανήκει.

Όταν οι άνθρωποι προσπαθούν να επιβιώσουν, η προστασία του περιβάλλοντος εξελίσσεται σε περιττή πολυτέλεια, τη στιγμή που -για παράδειγμα- η αποψίλωση ενός δάσους μπορεί να δώσει δουλειά σε χιλιάδες ανέργους.

Έρευνα του **καναδικού ομίλου ερευνών GlobeScan**, σε δείγμα 22.812 πολιτών από 22 χώρες, έδειξε ότι το ενδιαφέρον του κοινού για τα περιβαλλοντικά θέματα υποχώρησε αίφνης πέρυσι στο επίπεδο που βρισκόταν το 1992, ενώ η μείωσή του ξεκίνησε να γίνεται εντονότερη μετά το 2009.

Ο λόγος; Σύμφωνα με τους ερευνητές, οι ανησυχίες των πολιτών και των πολιτικών για τον αντίκτυπο της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, που έγινε εντονότερα αισθητή από το 2009 και μετά, έχει ρίξει βαριά σκιά στις ολοένα αυξανόμενες αποδείξεις για την κλιματική αλλαγή, που προκαλεί ο άνθρωπος.

"Τα στοιχεία δείχνουν ότι η οικονομική κρίση και η έλλειψη της απαιτούμενης πολιτικής ηγεσίας έχουν κάνει τους πολίτες να απομακρυνθούν [από την ανησυχία για την περιβαλλοντική καταστροφή]", δήλωσε ο πρόεδρος της **GlobeScan**, **Doug Miller**.

Αν σας φαίνεται υπερβολική η ανησυχία του, αναρωτηθείτε το εξής: Πόσοι από τους σχεδόν 23.000 ερωτηθέντες πολίτες θεωρούν ότι η κλιματική αλλαγή είναι σοβαρό ζήτημα; Αν υπολογίσατε κάτι ανάμεσα στο 70% και το 90%, ξανασκεφτείτε το. Λιγότεροι από τους μισούς θεωρούν την κλιματική αλλαγή «πολύ σοβαρό ζήτημα».

Τον Ιανουάριο του 2013, μελέτη του **Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ (WEF)** υπολόγισε ότι η επιβράδυνση της κλιματικής αλλαγής θα στοιχίσει στα κράτη ανά την υφήλιο άλλα 700 δισ. δολάρια ετησίως. Εν μέσω κρίσης, τέτοια ποσά ακούγονται μυθικά. Είναι όμως;

Μια (προ κρίσης) μελέτη της **Οικονομικής Υπηρεσίας της Αγγλίας**, το 2006, υπολόγισε ότι αν τα (πράγματοι δαπανηρά) μέτρα για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής λαμβάνονταν άμεσα, θα στοιχίζαν το 1% του παγκόσμιου ΑΕΠ. Αν όμως, δεν γινόταν τίποτα, στο τέλος θα χρειαζόταν να "καταβροχθίσουν" το 20% του παγκόσμιου ΑΕΠ. Από το 2006, έχουν περάσει επτά χρόνια, και το ποσό αυτό έχει προφανώς μεγαλώσει. Δεν είναι σίγουρο πού έχει φτάσει, αλλά είναι σίγουρο ότι όσο η δράση καθυστερεί, η "λυπητερή" ανεβαίνει. Ακόμη λοιπόν και αν η καταστροφή του περιβάλλοντος μετρηθεί σε ...δολάρια και όχι σε χαμένα δέντρα, εξατμισμένα ποτάμια και σεληνιακά τοπία, καταλήγουμε στο ίδιο πηλίκο: η δράση πρέπει ν' αναληφθεί εδώ και τώρα.

Η ιστορία της ανθρωπότητας έχει αποδείξει ότι οι οικονομικές κρίσεις είναι περαστικές. Το 1990-1993, σε μόλις τρία χρόνια δηλαδή, το ΑΕΠ της ισχυρής Φιλανδίας κατακρημνίστηκε κατά 13%, όταν ο τραπεζικός τομέας της χώρας κατέρρευσε και η Φιλανδία έχασε μια σημαντικότατη αγορά εισαγωγής των προϊόντων της, αυτή της σοβιετικής ένωσης. Μετά, όμως, ...ήρθε η **Nokia Corp** και η χώρα έγινε η Φιλανδία που όλοι γνωρίζουμε.

Αν οι οικονομικές κρίσεις είναι περαστικές, οι οικολογικές σπανίες ξεπερνιούνται χωρίς να αφήσουν δυσεπούλωτες ή ανεπούλωτες πληγές. Γι' αυτό, όποια και αν είναι η πίεση, δεν πρέπει ν' αφήσουμε το φυσικό μας περιβάλλον σε δεύτερη μοίρα. Αν το κάνουμε, θα έχουμε χάσει για πάντα την "έδρα" μας. Και δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η προστασία του είναι δουλειά όλων μας -όχι έργο μόνο κυβερνήσεων και πολιτικών.

Πολλές από τις σελίδες του τεύχους που κρατάτε στα χέρια σας είναι αφιερωμένες στο περιβάλλον, με την ευκαιρία της 5ης Ιουνίου, παγκόσμιας ημέρας περιβάλλοντος. Ας μη μειούμε σε ένα απλό ξεφύλλισμα όμως, ούτε σε πράσινες γιορτές και πράσινες προθέσεις. Ας περάσουμε σε πράξεις.

*Τα στοιχεία για την ομιλία του κ.Nadal ανιλήθηκαν από άρθρο με τίτλο "Global Financial Crisis Endangers Conservation Gains", στο news.nationalgeographic.com, 8/10/2008. Για περισσότερα, το άρθρο της **Christine Dell'Amore** βρίσκεται στο εξής Link: <http://news.nationalgeographic.com/news/2008/10/081008-financial-crisis-environment.html>

■ Ιδιοκτήτης:

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΝΠΔΔ

Μ. Αλεξάνδρου 49, 546 43, Θεσσαλονίκη

www.tkm.tee.gr

15νθήμερη εφημερίδα του ΤΕΕ/ΤΚΜ, αποστέλλεται δωρεάν στα μέλη του

■ Εκδότης - Διευθυντής

Τάσος Κονακλίδης, Πρόεδρος ΤΕΕ/ΤΚΜ

■ Υπεύθυνος τυπογραφείου

Μαρία Σπυροπούλου

■ Συνεργάτες

Αλεξάνδρα Γούτα, δημοσιογράφος

Άγγελος Αγγελίδης, δημοσιογράφος

Χρύσα Λασκαρίδου, χημικός μηχανικός

Κυριακή Διαβολίση, αγρ. - τοπογράφος μηχανικός

■ Γενική επιμέλεια

Χρύσα Λασκαρίδου

■ Εξώφυλλο: Μπέτυ Βακάλη

■ e-mail Γραφείου Τύπου

laskarid@central.tee.gr

■ Σελιδοποίηση-Διαχωρισμοί-Μοντάζ-Εκτύπωση

Thessprint Α.Ε.,

ΒΙ.ΠΑ. Λακκώματος, Χαλκιδική,

Τ.Κ. 63 080, Τ. 23990 20393, Φ. 23990 51623

e-mail: aa@dotenet.gr, sales@thessprint.gr

■ Διαφημίσεις

Δόμνα Τοπουζίδου, τηλ. 2310 883170, fax: 2310 883161

e-mail: domnator@central.tee.gr

Το Τεχνολόγημα δημοσιεύει ενυπόγραφες επιστολές αναγνωστών,

οι οποίες εκφράζουν την άποψη του συντάκτη τους. Η σύνταξη διατηρεί

το δικαίωμα να συντομεύει τα κείμενα

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Τα τηλέφωνα του ΤΕΕ/ΤΚΜ

Γραφείο Προέδρου: 2310 883170

Τμήμα Διοικητικών & Οικονομικών Υπηρεσιών

Πρωτόκολλο 2310 883101-3

Λογιστήριο 2310 883104-6

Συνδρομές - Κρατήσεις 2310 883107

Τμήμα Επιστημονικών & Αναπτυξιακών Θεμάτων

Επιστημονικά - Αναπτυξιακά 2310 883120-2&4

Εκπρωσώπησης 2310 883121

Τεχνολόγημα 2310 883125

Τμήμα Επαγγελματικών Θεμάτων

Αμοιβές 2310 883144-6

Συλλογικές Συμβάσεις 2310 883144-6

Σεμινάρια 2310 883145

Δημόσια Έργα 2310 883143

Γραφείο ΓΟΚ 2310 883152

Μητρώο μελών - Βεβαιώσεις 2310 883140

Πειθαρχικό Συμβούλιο 2310 883150

Άδεια Άσκησης Επαγγέλματος 2310 883140 & 1

Πραγματογνωμοσύνες 2310 883140 & 1

Νομική Υπηρεσία 2310 883109

Τμήμα Βιβλιοθήκης & Πληροφόρησης

Αναγνωστήριο - Δανεισμός 2310 883187

Τράπεζα Πληροφοριών 2310 883186